

Analiza odgovora na zahtev za pristup informacijama od javnog značaja u vezi sa izgradnjom toplovoda Obrenovac – Novi Beograd

Transparentnost Srbija je, u okviru istraživanja o sprovođenju infrastrukturnih projekata koji se finansiraju iz kineskih kredita¹, zahtevom za slobodan pristup informacijama od javnog značaja zatražila od Ministarstva rudarstva i energetike i Vlade Srbije kopije memoranduma, sporazuma i ugovora koji su zaključeni radi realizacije projekta izgradnje toplovoda Obrenovac – Novi Beograd, kao i kopije dokumenata prema kojima su angažovane firme i radnici, odnosno prema kojima se predviđa angažovanje firmi i radnika². U odgovoru koji smo dobili iz Ministarstva³ nalazili su se Memorandum o razumevanju za izgradnju projekta⁴ i Zakon o potvrđivanju sporazuma o zajmu za projekat izgradnje toplovoda⁵, dok su nam za ostale ugovore iz Ministarstva napomenuli da se obratimo gradu Beogradu, što smo i učinili⁶ 31. maja. U odgovoru koji smo dobili od grada Beograda, pristiglog 14. jula, nalaze se: tekst komercijalnog ugovora za realizaciju projekta, kao i 3 saglasnosti koje je JKP „Beogradske elektrane“ dalo firmi „Power Construction Corporation of China“ za angažovanje podizvođača u vezi sa realizacijom navedenog projekta. Zbog obima dokumentacije koja nam je dostavljena ona nije objavljena na sajtu TS, ali smo ipak u dodatnom zahtevu zatražili da ukoliko je to moguće, ova dokumenta dobijemo i u elektronskom obliku.

Ugovorni sporazum za ovaj Projekat zaključen je 27. novembra 2017. u Budimpešti i njim je definisano projektovanje, nabavka, izgradnja i puštanje u rad toplovoda Obrenovac – Novi Beograd. Komercijalni ugovor zaključen je 08. januara 2020. između JKP „Beogradske elektrane“ i grada Beograda sa jedne strane, i „Power Construction Corporation of China“ sa druge strane. Ukupna vrednost ugovora iznosi 193.748.000 evra. Kredit za ovaj projekat dala je kineska Export-Import banka u vrednosti od 85% vrednosti komercijalnog ugovora⁷, a ostalih 15% finansiraće JKP „Beogradske elektrane“. „Grace period“ iznosi 3 godine, period otplate je 12 godina, dok je kamatna stopa izražena kao varijabilna godišnja stopa koju zajmodavac utvrđuje kao zbir važećeg EURIBOR-a uvećanog za maržu. „Marža“ znači 270 „b.p. (buying power – kupovne moći)“ godišnje i predviđeno je da se neće menjati tokom celog trajanja kredita. Radovi su trebali da počnu u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ugovora, što bi bio dan stupanja Ugovora o zajmu na snagu, a rok završetka radova je 24 meseca od datuma početka radova.

Ugovorne strane su se saglasile da će najmanje 49% cene iz ugovora biti iskorišćeno za angažovanje podizvođača radova iz Srbije. Ugovorom je predviđeno da izvođač radova dostavlja naručiocu spisak subjekata iz Srbije koje namerava da angažuje – podizvođača radova

¹ <https://transparentnost.org.rs/images/publikacije/TS%20MATRA%20SRB%20ONLINE.pdf>

² https://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Zahtev_MRE - Toplovod.pdf

³ https://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Odgovor_na_zajmu_na_zahtev_pristup - Transparentnost_Srbija - MRE - toplovod_Obrenovac - Novi_Beograd.pdf

⁴ https://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Memorandum_o_razumevanju_toplovod.pdf

⁵

https://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Zakon_o_potvr%C4%91ivanju_Sporazuma_o_zajmu_za_Projekat_izgradnje_Toplovoda.pdf

⁶ https://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Zahtev_Grad_Beograd - Toplovod.pdf

⁷ <http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/zakoni/2020/114-20%20-Lat..pdf>

– i naručilac mora da potvrди, odnosno da da saglasnost na taj spisak subjekata – podizvođača radova iz Srbije koje namerava da angažuje pre njihovog angažovanja. Ugovorom je predviđeno da podizvođači moraju posedovati i održavati važećim sve tražene dozvole i licence da bi izvršili svoje delove radova. Ono što ugovorom nije predviđeno, jeste bilo kakva vrsta kompetitivnog postupka koji bi poslužio za odabir podizvođača, što stvara rizik za korupciju prilikom njihovog odabira. Dodatnim zahtevom⁸ koji smo uputili gradu Beogradu 22. jula zatražili smo kopiju Ugovornog sporazuma zaključenog 27. novembra 2017. u Budimpešti kojim je definisano projektovanje, nabavka, izgradnja i puštanje u rad toplovoda Obrenovac – Novi Beograd, da bismo saznali da li je njegovom sadržinom predviđen postupak nabavki i odabira podizvođača za potrebe ovog projekta. U saglasnostima koje su nam dostavljene, a koje se odnose na angažovanje podizvođača, sledeće firme su angažovane: „Millennium team doo Beograd“ (matični broj 17511068) – kao podizvođač za izvođenje dela radova; „Energoprojekt Entel ad Beograd“ (matični broj 07470975), „Energoprojekt Hidroinžinjering ad Beograd“ (matični broj 07023065), „Balkan Energy team doo Beograd“ (matični broj 20073225) – kao podizvođači za projektovanje; „CRE International doo Beograd“ (matični broj 20656646), „Energoprojekt Industrija ad Beograd“ (matični broj 07073224), „Institut Mihajlo Pupin Projekt Inžinjering doo Beograd“ (matični broj 17451286), „Pem doo Beograd“ (matični broj 20816139), „Geoput doo Beograd“ (matični broj 17404571) – kao podizvođači za vršioce tehničke kontrole; i „Institut za ispitivanje materijala ad Beograd“ (matični broj 07008139), „Geomer group doo preduzeće za inžinjering, konsalting, usluge i proizvodnju Beograd“ (matični broj 20842334) – kao kompanije za izvođenje geotehničkih i geodetskih istraživanja i radova. Zanimljivo je da je sastanku o realizaciji izgradnje projekta (u odgovoru smo dobili zapisnik sa sastanka), održanog 20. decembra 2019. godine u prostorijama Skupštine grada Beograda prisustvovao i gospodin Stojan Vujko, na strani kineske PCCC kompanije. Inače, gospodin Vujko je direktor i stvarni vlasnik kompanije „Millennium team doo Beograd“, koja je u maju 2020. godine angažovana kao podizvođač za izvođenje dela radova za potrebe projekta. Ova činjenica ukazuje na to da su podizvođači bili odrabrani i pre zaključenja samog ugovora, te da postupka za njihov odabir najverovatnije nije ni bilo, a da je davanje saglasnosti na odabir podizvođača samo formalnost koju JKP „Beogradske elektrane“ treba da ispunи.

⁸ https://transparentnost.org.rs/images/Dodatni_zahetv_grad_Beograd.pdf